№ 55.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 9 JULIJ.

PUBLICATIE.

DE BURGEMEESTER VAN *BREDA*, brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op Zaterdag den 11den Julij aanstaande, aan de kiezers zullen worden toegezonden de oproepingsbrieven, bevattende de Stembriefjes tot het kiezen van vijf Leden van den Gemeenteraad, ter vervanging van de Heeren *A. Loonen Cz.*, Mr. *J. Mastboom*, *G. L. van Mens*, *A. J. Verlegh* en Mr. *C. A. van Dam*, welke volgens den bestaanden rooster, op den 1sten September aanstaande moeten aftreden; met informatie, dat wanneer onverhoopt eenig Kiezer geen brief van oproeping en een stembriefje mogt hebben ontvangen, hij zich tot bekoming daarvan ter Secretarie dezer Gemeente zal kunnen vervoegen.

Breda, den 6. *Julij* 1857.

J. MASTBOOM.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Julij.

De *Moniteur* behelst de Keizerlijke besluiten tot benoeming der leden van het bureau van het Wetgevend Ligchaam. De graaf *de Morny* is tot president, de heeren *Schneider* en *Reveil* zijn tot ondervoorzitters, de heeren *Vast Vimeux* en *Hebert* tot quaestors benoemd. Het op nieuw benoemen van den graaf *de Morny* tot voorzitter schijnt het gerucht te wederspreken dat hij als Ambassadeur naar Petersburg terug zal keeren.

— Bij de plaats gehad hebbende herstemming alhier zijn drie kandidaten der oppositie tot leden van het Wetgevend Ligchaam verkozen en wel: de generaal *Cavaignac* met 10,959 stemmen tegen 9,952 stemmen op den heer *Thibaut*, de heer *Olivier* met 11,005 stemmen tegen 10,006 stemmen op den heer *Varin* en de heer *Darimon* met 12,078 stemmen tegen 11,038 stemmen op den heer *Lanquetin*. De oppositie verkreeg dus 34042, en de regeringskandidaten slechts 30996 stemmen.

— De officiële *Moniteur* berigt dat de Keizer en de Keizerin der Franschen eerstdaags aan Koningin *Victoria* op het eiland Wight een bezoek zullen brengen, maar dat Hunne Majesteiten incognito zullen reizen en niet voornemens zijn om bij deze gelegenheid eenig ander oord van Engeland te bezoeken.

Verder berigt het officiële blad, dat door het ministerie van marine een nieuw strafwetboek ontworpen is voor het krijgsvolk ter zee, en dat het door eene daartoe benoemde staatscommissie onderzocht zal worden.

— Gisteren is het, den 10den Junij ll., tusschen Frankrijk en het Groothertogdom Luxemburg gesloten verdrag tot het aanleggen van een spoorweg, welke de steden Thionville en Luxemburg in onmiddellijke gemeenschap brengen moet, in het hôtel van buitenlandsche zaken tusschen den minister graaf *Walewsky* en den Nederlandschen gezant den heer *Lightenvelt* geteekend. Volgens de bepalingen van dat verdrag moet die weg binnen den tijd van twee jaren voltooid zijn.

— Blijkens de berigten uit Algerië zette het Fransche leger zijnen togt in Kabylie zegevierend voort. De inlanders streden manmoedig voor hunne vrijheid, maar de Fransche troepen sloegen hen overal, vervolgden hen tot in hunne laatste schuilhoeken, sloopten de dorpen, velden de olijfboomen en stopten de bronwellen, zoodat de ontwikkeling van de hulpbronnen des landstreeks voor jaren zal gestuit zijn.

— In ons vorig nommer is gemeld dat eene bende Italiaansche revolutionairen eene landing op de Napelsche kust, in de baai van Policastro, beproefd heeft. Volgens nadere berigten uit Turyn, per telegraaph ontvangen, is die aanslag geheel mislukt: de bende is, naar gemeld wordt, door de Napelsche gendarmes uiteengejaagd; een gedeelte is in de banden der politie gevallen, en de overige oproerlingen hebben zich verstrooid. Dit wordt bevestigd door een berigt uit Weenen, hetwelk tevens meldt dat in de hoofdstad Napels de openbare orde niet gestoord is.

Dat deze aanslag niet op zich-zelven stond, schijnt te blijken uit het reeds medegedeelde feit, dat te Genua in het laatst der vorige maand eene zamenzwering van republikeinsche strekking ontdekt is. Blijkens nadere berigten was het een zeer ernstig gemeende toeleg van den aanhang van den bekenden volksmenner *Mazzini*, maar waren de Sardinische overheden ook bij deze gelegenheid weder zoo ijverig voor de zaak der orde werkzaam, dat alle gevaar van rustverstoring geweken scheen. Te Genua zijn, naar gemeld wordt, niet minder dan omstreeks twee honderd personen wegens die zamenzwering gearresteerd, en duizenden geweren met ander wapentuig en eene groote hoeveelheid ammunitie door de politie in beslag genomen.

— Men verzekert, dat een gisteren alhier ontvangen telegrafisch berigt uit Napels, tijdingen inhoudt welke tot den 3 dezer loopen. Op de grenzen van Calabrië zouden twee gevechten hebben plaats gehad tusschen de oproerlingen en de Koninklijke troepen; bij het eerste telden de oproerlingen, naar men zeide, 100 en bij het tweede 30 dooden. De stoomfregatten der Napelsche marine *Amalia*, *Roberto*, *Ruggiero* en *Vesuvio* hadden bevel ontvangen op de kust te blijven kruisen.

Te Livorno schijnt de strijd ook zeer ernstig te zijn geweest. Hij ving des avonds van den 30sten ll. aan en duurde den geheelen volgenden dag voort. Eerst tegen den avond hield de wederstand op.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Julij.

Een half-officieel blad van Weenen, de *Oesterreichische Correspondenz*, zegt in zijn nommer van den 3den dezer:

»Het Oostenrijksche gouvernement was sedert eenige dagen onderrigt dat de revolutionaire partij voornemens was om op verscheiden punten van Midden- en Beneden-Italie oproer en onlusten te stichten.

»In den avond van 30 Junij jl. werd te Livorno een oproerige aanslag beproefd: het gepeupel viel de gendarmerie aan, en drie gendarmes werden met dolksteken vermoord. De gewapende magt moest op de muiters vuren, en dertien personen werden gedood; het aantal gewonden is onbekend. Volgens berigten uit Florence van gisteren was sedert de rust te Livorno niet weder gestoord geworden.

»Tevens ontvangt men uit Napels, onder dagteekening van den 1sten Julij, berigt van gelijksoortige voorvallen. Eene stoomboot, met de Sardinische vlag aan den grooten en de roode aan den bezaansmast, kwam den 27sten Junij in de haven van het eiland Ponza ten anker, en wel, naar het heette, wegens bekomen averij. Eene bende muiters kwam aldra van boord, wierp zich, met den kreet: »leve de republiek!" op de uit weinige manschappen bestaande havenwacht, en doodde den wachthebbenden officier. Een aantal naar het eiland Ponza gebannen personen voegde zich bij de muiters, plunderende en brandstichtende. In den nacht voerde het stoomschip deze bende naar Sapri, in Calabrie, en van daar trachtte zij in het binnenste der provincie door te dringen. Weldra werden verscheiden fregatten van de Napelsche marine met troepen afgezonden, de opstandelingen in Calabrie nagezet en hun schip genomen. Volgens nadere berigten uit Napels, van gisteren middag, heeft deze misdadige aanslag bij de bevolking volstrekt geenen weerklank gevonden, en waren de oproerlingen door de gendarmerie en de soldaten van de stedelijke politie geslagen; een aantal van hen had zich op genade en ongenade overgegeven en de overigen hadden zich verstrooid.

»Ten slotte kunnen wij de verzekering geven, dat in het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk steeds ongestoorde rust heerscht."

Omtrent de oproerige beweging te Genua zijn van wege het Sardinische gouvernement in de Kamers en in de dagbladen berigten medegedeeld. Daaruit blijkt dat de Italiaansche revolutionairen het ditmaal juist op Piemont, het eenige constitutionele land van Italie, bovenal gemunt hadden. Zelfs is een der forten van Genua door overrompeling in hunne handen gevallen en eenige uren in hunne magt geweest, maar zij hebben het uit eigen beweging weder ontruimd, omdat de uit Genua verwachte versterking weg bleef, ten gevolge der maatregelen welke de overheden, vooraf van den toeleg verwittigd zijnde, in de stad genomen hadden. In berigten uit Turyn wordt stellig gemeld dat de beruchte volksmenner *Mazzini* zelf zich thans in Piemont ophoudt.

— Te Leipzig bedient men zich tegenwoordig in de scholen van eene bijzonder soort van inkt, die men met behulp eener natte spons weder van het papier wegneemt. Het papier zelfs is mede van een bijzonder soort, zoodat wanneer het met de spons is gezuiverd en gedroogd, men het op nieuw als eene lei, zelfs nog beter, kan gebruiken.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den Julij.

De *Morning Post* meent in staat te zijn, te weten dat de Keizer en de Keizerin der Franschen binnen zes weken naar Manchester komen en twee dagen aldaar blijven zullen.

— *George Spencer Churchill*, hertog van *Marlborough*, is eergisteren op zijn landgoed Blenheim in den ouderdom van 64 jaren overleden. Hij heeft Woodstock in het Lagerhuis vertegenwoordigd tot 1840, toen hij zijnen vader als pair in het Hoogerhuis opvolgde, maar uit zijn levensberigt blijkt niet dat hij ooit, even als zijn beroemde voorzaat *John Churchill*, eerste hertog van *Marlborough*, ten oorlog is gevaren.

— De schroefstoomboot *Fox*, voor rekening van mevrouw *Franklin* uitgerust, om eenen laatsten onderzoekingstogt in de Noordpoolstreken te beproeven, is eergisteren van Aberdeen naar hare bestemming vertrokken.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Julij.

Openbare Vergadering van den Gemeenteraad op 4 Julij 1857, bijgewoond door de Heeren: *Loonen*, *van Mens*, *Verlegh*, *Kerstens*, *Kuppens*, *van der Burgh*, *van Alphen*, *de Man*, *van der Hoeven*, *de Roy*, *van Mierlo* en *Mastboom*, Voorzitter.

De Notulen van 20 Junij 1857 zijn goedgekeurd.

A. Besloten:

1. De staat van oninbare posten wegens de Stedelijke Directe Belasting over 1856, te renvoijeren aan Burgemeester en Wethouders, ten einde omtrent de daarop voorkomende posten hun advies uit te brengen.

2. Door *F. Koenraads*, ten aanzien de door hem gevraagde schadeloosstelling voor het Grasgewas in de Water-lunet, te doen overleggen een extract uit de verpacht-conditiën.

3. Benoemd tot Genees- of Heelkundige voor het geneeskundig onderzoek der Publieke Vrouwen, de Heer *R. A. Verlegh R. Az.*

B. Mededeeling:

1. Eener missive van den Heer Mr. *C. A. van Dam*, waarbij ZijnEd. bedankt als lid van den Gemeenteraad, hetwelk, onder dankbetuiging voor de door hem aan de Gemeente bewezen diensten, is aangenomen.

2. Besluiten van Heeren Gedeputeerde Staten, houdende goedkeuring van onderscheidene besluiten van den Gemeenteraad tot het af- en overschrijven van posten op de dienst van 1856, welke voor informatie zijn aangenomen.

3. Missive van het Burgerlijk Armbestuur, houdende tengevolge de periodieke aftreding van den Heer Mr. *L. H. C. Ingenhousz* als lid van dat Collegie, voordragt als zoodanig van de Heeren Mr. *L. H. C. Ingenhousz*, Mr. *C. A. Floren* en *J. H. Broekhals*. — Besloten de benoeming aan te houden.

4. Rekwest van *P. Logger*, om beloening voor het door hem aangewezen middel tot het opsporen van het lijk van een drenkeling, hetwelk buiten beraadslaging, is gehouden.

5. Adres van *J. Takk*, bedankende voor de toegelegde bijdrage van stadswege ad *f* 75—, ten behoeve van zijne zinnelooze behuwddochter *Petronella Antonia Michielsen*, hetwelk voor informatie is aangenomen.

6. Missive van den Heer Kapitein eerstaanwezenden Ingenieur in deze vesting, ten geleide van het door het Ministerie van Oorlog goedgekeurd ontwerp-bestek tot vergrooting van de Water-lunet, ten einde daarin de Stedelijke Gaz-Fabriek op te rigten. — Besloten genoegen te nemen met de daarbij voorgeschreven voorwaarden, en alsnu bepaaldelijk concessie aan te vragen tot het oprigten der bedoelde Gaz-Fabriek.

7. Schriftelijk rapport van de werkzaamheden en opnemingen verrigt voor het ontwerp tot verbetering der uitwatering in het Arrondissement Breda. — Besloten te doen circuleren bij de leden van het Gemeente-Bestuur.

C. Wordt gerapporteerd dat de te Ginneken plaats gehad hebbende besteding tot levering van grind voor het onderhoud van den weg naar het hoefje, is aangenomen door *C. J. Marijnen*; voor *f* 228. — Voor Informatie aangenomen.

D. De Commissie benoemd tot het opnemen der armenrekening over 1856, rapporteert die rekening in de uitmuntendste orde te hebben bevonden. — Besloten ter visie te leggen en nader op te nemen.

E. De Commissie omtrent de Tollen, rapporteert dat ten deze dagvaarding heeft plaats gehad, tegen den 7 Julij aanstaande; ten gevolge waarvan voor het oogenblik alle administrative maatregelen zullen worden geschorst.

F. Ten gevolge het verleend verlof aan den Stads-Secretaris, is de Heer *J. A. van der Burgh* verzocht de stukken te teekenen, en de eerste Commies ter Stads-Secretarij *A. Kwisthout* met diens werkzaamheden belast.

— Openbare Vergadering van den Gemeenteraad van 7 Julij 1857, tegenwoordig de Heeren *Loonen*, *van Mens*, *Verlegh*, *Kerstens*, *van den Goorbergh*, *de Man*, *van der Burgh*, *de Roy* en *van Mierlo* voorzitter.

A. Opneming en goedkeuring der Rekening van de *Bank van Leening* over het dienstjaar 1856.

B. Idem der Rekening van het *Burgerlijk Armbestuur*, mede over 1856 en

C. Goedgekeurd, dat aan den persoon, die met het toezigt over het straatwerk is belast geweest, *zestig Cent* daags wordt uitbetaald; zullende het meerder bedrag als in de konditien van aanbesteding bepaald, van stadswege geschieden.

— De examens der aspirant-kadetten zijn thans afgeloopen. Er zijn in het geheel opgekomen 219 jongelieden, waarvan echter 39 door de geneeskundige commissie zijn afgekeurd, zoodat er 180 tot het examen zijn toegelaten. — Naar men verneemt hebben 94 aspiranten aan de vereischten voldaan, waarvan kunnen worden aangesteld: 26 kadets voor het wapen der Infanterie, [illegible] voor de Artillerie en 3 voor de Genie hier te lande, 8 voor de Infanterie, 12 voor de Artillerie en 6 voor de Genie in Oost-Indië, en eindelijk 1 voor de Artillerie in West-Indië, terwijl één der aspiranten niet hoog genoeg op de ranglijst voorkomt, om als kadet bij het wapen zijner keuze te kunnen worden aangesteld. Daar eerstdaags 102 adelborsten en kadetten de Akademie verlaten en er 93 kadetten kunnen benoemd worden, zoo zal het nieuwe leerjaar, waarvan de cursus den 1sten September aanvangt, vermoedelijk worden geopend met 310 kadetten voor de landmagt hier te lande en in de overzeesche bezittingen; een getal, hetwelk, zoo lang de Marine niet aan de Koninklijke Militaire Akademie werd opgeleid, nimmer zoo aanzienlijk is geweest.

— In de zitting der Tweede Kamer van ll. Zaturdag zijn de beraadslagingen van het ontwerp op het lager onderwijs voortgezet.

Art. 9—11 houdende over de vervulling der bevoegdheid tot het geven van onderwijs is na eene korte woordenwisseling over de redactie aangenomen.

Art. 12 bepaalt, dat er tot opleiding van onderwijzers ten minste twee Rijkskweekscholen zijn en dat er van Rijkswege aan enkele der meest voortreffelijke lagere scholen normaallessen zullen worden verbonden. — De heer *Sloet tot Oldhuis* wil ook eene kweekschool tot opleiding van onderwijzeressen, wat tot eenige gedachtenwisseling aanleiding geeft en eindigt met de verklaring des Ministers, dat, als er later eene kweekschool voor de onderwijzeressen noodig is, er toch aan voldaan kan worden, daar de wet spreekt van ten minste twee kweekscholen. — Het art. wordt daarop goedgekeurd.

Art. 13 (bepalende het beroep op Z. M. van besluiten krachtens deze wet genomen) en art. 14 (houdende dat de bepalingen dezer wet omtrent de onderwijzers insgelijks van toepassing zijn op de onderwijzeressen, voor zoo verre voor deze geene uitzonderingen behelst) worden zonder discussie goedgekeurd.

Art. 15 aanwijzende op wie deze wet niet toepasselijk is, wordt met 52 tegen 5 stemmen aangenomen.

De heer *Elout* stelt als amendement voor, op al. 2 van het artikel 16 te laten volgen: »Het openbaar schoolwezen voor de Israeliten, voor zoo verre hunne kinderen van het bezoeken der openbare volksschool, uit hoofde van godsdienstige bezwaren der ouders, worden teruggehouden, wordt door Ons, in overeenstemming met de bepalingen dezer wet, bij besluit geregeld." — De heer *Godefroi* ziet in dit amendement, hoe zoetsappig het ook zij ingekleed, eene poging om de Israelitische kinderen van de openbare school te weren; hij noemt het amendement derhalve ongrondwettig. — De heer *Groen* geeft alsnu zijn verlangen te kennen eene vroegere rede van den Minister van Binnenlandsche Zaken te beantwoorden, doch stelt, op eene aanmerking des *Voorzitters*, de volgende motie van orde voor: »De Kamer, zich niet vereenigende met het denkbeeld van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat eene boodschap, waarbij eene wet aan de Kamer is ingezonden, eene bepaalde beteekenis heeft omtrent het gevoelen des Konings, gaat over tot de orde van den dag." De behandeling dezer motie vindt tegenkanting, waarop de heer *Groen* deze intrekt, maar zich reserveert daarop bij art. 22 terug te komen. — De heer *van Lynden* ontkent, dat men de Israelitische kinderen van de openbare school wil weren; men laat die voor hen open, maar voor hen, die gemoedsbezwaren hebben om ze bij te wonen, wordt afzonderlijke gelegenheid gegeven. De spreker verwacht niet, dat de Regering het amendement zal ondersteunen, maar verwacht veeleer, dat zij bij haar Christendom zal blijven, dat geen Israeliet ergert, maar dat aan Christenen zal onthouden waarop zij prijs stellen. — De heeren *van Heiden Reinestein* en *Groen* verdedigen het amendement nog, terwijl de heer *van Nispen* zich daartegen verklaart. — De heer *Elout* noodigt den Minister van Justitie uit, zich over het amendement te verklaren. — De *Minister van Justitie* merkt op, dat het de vraag niet is, wat hij vroeger als wenschelijk op de school heeft geacht, maar wat mogelijk is tot oplossing van de schoolquestie, die ons Vaderland sedert lang bezig houdt. Naar zijne meening hebben de Israelieten regt op de bijwoning van de openbare gemengde school. Als men nu genaderd is tot de behandeling van art. 22 dan hoopt hij aan te toonen, dat desniettemin het onderwijs van Christelijke deugdsbetrachting zal mogelijk zijn zonder kwetsing van de Israelieten.

De beraadslagingen worden gesloten. — Het amendement van den heer *Elout van Soeterwoude* wordt in omvraag gebragt en *verworpen* met 51 tegen 6 stemmen; voor hetzelve stemmen de heeren *Mackay*, *Elout*, *Groen*, *van Heiden*, *van Reede* en *van Lynden*. — Hierop wordt art. 16, behelzende het beginsel, dat de gemengde school voor alle gezindheden toegankelijk is, *aangenomen* met 51 tegen 6 stemmen, tegen stemden de zoo aanstonds genoemde heeren.

— In de Zitting van Maandag, waarin de heer *Thorbecke* voor het eerst na zijne ongesteldheid ter vergadering verschenen is, zijn de beraadslagingen voortgezet.

Art. 17, voorschrijvende dat de Gemeenteraad het getal der scholen bepaalt, wordt zonder discussie aangenomen.

Art. 18, houdende dat de hoofdonderwijzer des noodig wordt bijgestaan door een kweekeling en hulponderwijzer, wordt na eenige ophelderingen, door den Minister gegeven, aangenomen.

Art. 19 geeft tot velerlei discussie aanleiding. Het luidt aldus: «Aan elken hoofdonderwijzer wordt, behalve vrije woning, zoo mogelijk met een tuin, eene jaarwedde toegelegd. Ingeval hem geene vrije woning kan verschaft worden, ontvangt hij eene billijke vergoeding voor huishuur.» Bij verschil tusschen den Gemeenteraad en den onderwijzer omtrent het bedrag der vergoeding beslissen Gedeputeerde Staten. Ten behoeve van elken kweekeling, bedoeld in het voorgaand artikel, wordt den hoofdonderwijzer eene jaarlijksche toelage verleend. Aan elken hulponderwijzer wordt eene jaarwedde toegelegd. De jaarwedden en toelagen worden door den Gemeenteraad, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, bepaald. Voor een hoofdonderwijzer is het bedrag der jaarwedde ten minste *f* 400, voor een hulponderwijzer ten minste *f* 200. Het bedrag der toelage is ten minste *f* 25."

Hierop worden onderscheidene amendementen voorgesteld, die achtervolgens door de voorstellers worden toegelicht en in discussie [illegible] [illegible] op te nemen: «Boven de vaste jaarwedde wordt hem een veranderlijk inkomen uit de schoolgelden toegekend naar evenredigheid van het getal der schoolgaande kinderen;" en om vervolgens de voorlaatste al. aldus aan te vangen: «De vaste jaarwedde, het veranderlijk inkomen en de toelagen worden enz. — 2°; door den heer *Hengst*, om al. 7 van het art. te doen vervallen en dus weg te nemen de bepaling dat voor een hoofdonderwijzer het bedrag der jaarwedden is ten minste *f* 400, voor een hulponderwijzer ten minste *f* 200, en dat het bedrag der toelage is ten minste *f* 25. — 3°, door den heer *van Heiden Reinestein*, strekkende om aan het slot van het art. te voegen de navolgende al.: « In de gevallen, waarin met goedkeuring van Gedep. Staten, overeenkomstig art. 23, door hoofd- of hulponderwijzers andere ambten of bedieningen worden bekleed, zullen de daaruit genotene voordeelen voor *de helft* bij de berekening van het minimum in dit art. vastgesteld, in aanmerking komen."

Het artikel en de verschillende amendementen geven tot langdurige be-

raadslagingen aanleiding, waarbij eene verbetering van het lot der onderwijzers zeer wordt aangeprezen, in verband waarmede het denkbeeld wordt geopperd, de helft van alle onkosten van het onderwijs ten laste van den Staat te brengen, welk denkbeeld ook weder bestrijding vindt.

Ten slotte tot stemming overgegaan zijnde, worden verschillende amendementen verworpen en wel: dat van den heer *Hengst* met 44 tegen 22 stemmen, dat van den heer *Blaupot ten Cate* met 44 tegen 19 stemmen en dat van den heer *van Heiden Reinestein* met 60 tegen 6 stemmen.

Art. 19 zelf, alsnu in hoofdelijke omvrage gebragt zijnde, wordt onveranderd aangenomen met 49 tegen 14 stemmen.

Art. 20, houdende bepalingen nopens de vereischten om als hoofd- of hulponderwijzer te worden benoemd, wordt met algemeene stemmen aangenomen.

De beraadslaging over art. 21, bepalingen behelzende nopens het benoemen, het ontslag of schorsing van hoofd- en hulponderwijzers en kweekelingen, werd tot de volgende zitting verdaagd.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen een wetsontwerp tot voorziening in de financiele belangen der gemeente Haarlemmermeer met daarbij behoorende Memorie van toelichting, hetwelk naar de afdeelingen is verzonden.

Art. 21, waarvan de behandeling op Maandag niet afliep, is op nieuw in overweging genomen. Dat artikel betrof de wijze van benoeming van hoofdonderwijzers door den gemeenteraad uit eene voordragt van zes personen, opgemaakt door burgemeester en wethouders, in overleg met den districts-schoolopziener na een vergelijkend examen enz., en de benoeming van hulponderwijzers uit eene voordragt van drie personen, en gaf almede de gevallen op waarin de onderwijzers worden ontslagen en geschorst.

In den loop der beraadslagingen zoo over het artikel zelf als over de verschillende daarop overgedragen amendementen, en waaraan deel namen de heeren: *Sloet tot Oldhuis*, *Nolthenius*, *van Hoëvell*, *van der Linden*, *van Nispen van Sevenaer*, *Mackay*, *Dullert*, *Meeussen*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *Elout van Soeterwoude*, *Dirks*, *Bieruma Oosting*, *Zylker* en de Minister van Binnenlandsche Zaken, veranderde deze laatste de eerste alinea van het artikel in den volgenden zin:

»De hoofdonderwijzers worden benoemd door den gemeenteraad uit eene voordragt van minstens drie en hoogstens zes personen, opgemaakt door burgemeesters en wethouders, in overleg met den districts-schoolopziener na een vergelijkend examen, door hem of onder zijn opzigt afgenomen ten overstaan van burgemeester en wethouders, of van afgevaardigden uit hun midden, en van de plaatselijke schoolcommissie, of van afgevaardigden uit die commissie. De leden van den raad worden tot het bijwonen van dit examen uitgenoodigd.

»Waar overeenkomstig art. 30 de kosten van het lager onderwijs komen ten laste van anderen, en hun regt van medewerking tot de keuze van den onderwijzer tijdens de invoering dezer wet erkend is, kunnen zij zich door eene commissie van hoogstens drie personen bij het examen doen vertegenwoordigen. In dit geval wordt de voordragt ook in overleg met die commissie opgemaakt.

De heeren *Dirks* (ook namens zijne mede-voorstellers), alsmede *van der Linden*, en *Gevers Deynoot*, verklaarden alstoen hunne wijzigingen in te trekken.

De heer *van Hoëvell* daarentegen stelde voor, om de laatste zinsnede van het regeringsvoorstel weg te laten, en later om de geheele 2de alinea weg te nemen.

Het amendement van den heer *Sloet tot Oldhuis* werd met 61 tegen 4 stemmen verworpen.

Het amendement van den heer *van Hoëvell* werd met 46 tegen 18 stemmen aangenomen.

Het gewijzigde regeringsartikel 21 werd daarna zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *van Hoëvell*, droeg voor om tusschen de artikelen 20 en 21 een nieuw artikel te brengen van den volgenden inhoud:

»In gemeenten, waarin wegens de plaatselijke gesteldheid een grooter aantal scholen vereischt wordt, dan anders wegens het aantal kinderen noodig zou zijn, kunnen, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, behalve éene hoofdschool, de noodige hulpscholen worden opgerigt.

»Aan het hoofd der scholen kan een hoofd- of hulponderwijzer geplaatst worden, voor wien het bedrag der jaarwedde ten minste ƒ 200 bedraagt."

Op voorstel van den heer *van der Linden* is de behandeling van dit art. uitgesteld tot na die van artikel 35.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over art. 22, handelende over de wijze waarop het schoolonderwijs moet plaats hebben. Vooraf werd eene korte woordenwisseling gehouden over de vraag hoe of die overwegingen zouden gehouden worden, en besloten de drie eerste alinea's van het artikel afzonderlijk te behandelen en daarna de vierde alinea op zich zelve.

Over de drie eerste alinea's voerden het woord de heeren *Dommer van Poldersveldt*, *Blaupot ten Cate*, *van Lynden*, [illegible] en *de Brauw*.

De beraadslagingen zullen op heden voortgezet worden.

— Door den heer *Thorbecke* is een amendement op art. 22 voorgesteld, strekkende om de eerste twee alinea's van dat art. te vervangen door: »Zoowel bij de ontwikkeling van verstand en kennis, als bij de opleiding tot christelijke en maatschappelijke deugden, onthoudt zich de onderwijzer van al hetgeen met den eerbied, aan de godsdienstige begrippen van anderen verschuldigd, strijdig is."

— Nopens den te Middelburg gewoed hebbenden brand wordt nog gemeld dat men tot Donderdag avond ll. nog bij afwisseling bezig is geweest met spuiten, en voor rekening der brandwaarborgmaatschappijen thans een aanvang gemaakt is met het opruimen van het puin. Op de plaats waar de woning van den heer *Zembsch* stond heeft men achtereenvolgens bijna al het zilveren muntspeciën, wat aanwezig was, ten bedrage van nagenoeg ƒ 3000 teruggevonden, meerendeels in bruikbaren staat, hoewel het geld verkleurd was. Daarenboven heeft men eenige voorwerpen van waarde opgedolven. De brandkast van den heer *Wolf* uit de fabriek van *Giesbers* te Roermond is totaal verwoest. De stukken, waarin zij bestaan heeft, zijn geheel uit elkander en deerlijk verminkt teruggevonden. Gelukkig dat de eigenaar de voorzigtigheid heeft gehad bij de uitbreiding van den brand daaruit alles te doen overbrengen. Verder verneemt men nog dat bij den heer *Ceulen* te Middelburg [illegible] staat om, bij genoegzamen inteekening, twee platen in het licht te geven, waarvan de eene voorstelling den brand bevat uit den Langendelft gezien, en de andere eene schets van het terrein op den volgenden dag. Beide schetsen zijn geteekend door de heeren *Lubrant* en *Wolf* te Middelburg, en zullen op steen worden gebragt door den heer *A. A. Nunnink* te 's Hage. Aangaande de nog altijd voortgezette verhooren door den heer regter-commissaris, zoo van *van Eersel* als van onderscheidene getuigen, zijn voorshands nog geene nadere bijzonderheden mede te deelen, doch van *Eersel* wordt in verzekerde bewaring gehouden.

— De zware onweersbuijen die zich ll. Zondag avond en nacht over een groot gedeelte van ons land ontlast hebben, hebben in onze stad en onmiddellijke omstreken weinig schade aangerigt; grooter is zij geweest in de westelijke en noordelijke rigting van hier, en zijn hier en daar in Bergen-op-Zoom, Zevenbergen, Willemstad, Klundert, de beide Zwaluwen en Oosterhout zware hagelbuijen gevallen, waardoor onderscheiden veldgewassen veel geleden hebben en bepaaldelijk de boekweit geheel vernield is, zoodat de landman het veld onmiddellijk heeft moeten omploegen, om nog eenige vrucht dit jaar er van te trekken. Op onderscheidene der genoemde plaatsen vielen hagelsteenen ter grootte van een duivenei, waardoor dan ook de glasruiten aan de windzijde der woningen werden stukgeslagen; terwijl onder den Moerdijk een os door den bliksem gedood werd. Bij de derde bui kort na middernacht werd een schoone maanregenboog in het noorden waargenomen.

— Uit de Hoeve wordt ons aangaande de zware onweders van Zondag avond het volgend bijzonder berigt medegedeeld:

»De dag van gisteren heeft onze gemeente eene aanzienlijke schade berokkend. Omstreeks 8 ure des avonds vertoonde zich een zwaar onweder, dat door zijn purperroode kleuren iets bijzonders voorspelde, en ook kort daarna met hevige donderslagen losbarstte, vergezeld door harden wind en eene zware hagelbui, welke de te veld staande boekweit als het ware over de gansche uitgestrektheid der gemeente geheel heeft afgemaaid, en daaraan alléén eene schade heeft toegebragt, welke men voorloopig begroot op 25 à 30000 gulden.

»Door de gezegde hagelbui en wind is ook nog aanzienlijk nadeel aan de te veld staande aardappelen, rogge, verschillende zaden en tuinzaden te weeg gebragt, waarvan de som niet kan worden opgegeven."

Zwaarder nog is het weder in onze meer noordelijke gewesten geweest. Te Rotterdam en 's Hage gingen de vreeslijke donderslagen vergezeld van hagel, doch vooral van een geweldigen plasregen, zoodat de goten het water niet konden verzwelgen en vele woningen er overlast van hadden. Te Voorburg sloeg de bliksem in een molen, welke ten gevolge daarvan in den asch werd gelegd. Nabij den Hoorn, onder Schipluiden, werd de boerenwoning van *W. van Leeuwen* door den bliksem getroffen en is geheel afgebrand; ook een watermolen onder Rijswijs is door den bliksem vernield.

Te Utrecht ging de bui omstreeks middernacht van hevigen wind vergezeld, zoodat onder anderen van de Nicolaas-kaserne een groot stuk lood afwoei en aan het station een hek omversloeg. In de Kaatsteeg sloeg de bliksem in eene woning, zonder echter schade aan te rigten, en in de Katharijne-straat werd eene vrouw getroffen, zoodat zij bewusteloos in eene woning in de nabijheid werd ingedragen. De postkar van Utrecht naar Breda geraakte even buiten Utrecht door het schichtig worden van het paard in den Rijn, doch gelukkig kon de postillon een uur later omstreeks twee ure in den nacht, met al de postpaketten de reis vervolgen.

Te Maarssen is de bliksem in eene boerderij van den heer *Bosch van Drakestein* geslagen, en is die boerderij geheel afgebrand. Te Wijk bij Duurstede is op een nabij die stad gelegen uiterwaard eene koe door den bliksem getroffen en gedood.

Het hevigst heeft de bui echter te Arnhem gewoed. Duizende en duizende van glasruiten zijn aldaar door den hagel vernield. In het gebouw *Musis Sacrum*, waar de muziek der veld-artillerie een concert gaf, dat zeer druk was bezocht, is een groot gedeelte van het dak, dat uit glas bestond, geheel verbrijzeld. De algemeene schrik, daardoor veroorzaakt, was zeer groot. In het veld heeft het vee veel geleden, en verscheidene akkers zijn door den zwaren hagel hevig geteisterd. Ook in de omstreken van Arnhem zijn vele ruiten, vooral die van broeiramen en vallichten geheel verbrijzeld. Men komt dan ook te Arnhem veel glas te kort.

In de omstreken van Velp heeft de tabak en de boekweit veel geleden. Men heeft er vijf hagelstenen op de schaal gelegd, en die wegen te zamen een Ned. pond.

Onder Beekhuizen en Roozendaal heeft het onweder vreesselijk gewoed en de hagel schier alles voor den grond geslagen. Er vielen stukken ijs, waarmede men een daalder konde bedekken.

Te Herikhuize werd alles door den hagel vernield.

Op het bekende buiten *het lange Water* werden meer dan 2000 glasruiten verbrijzeld.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Noord-Braband, zal hare gewone Zomervergadering openen op Dingsdag den 28sten Julij 1857, des avonds om zeven uren, in de Logementzaal ten huize van de Weduwe *Landheer*, Hinthamerstraat, ingang Gasthuisstraat te 's Hertogenbosch; zullende de Commissie Woensdag den 29sten, 's morgens om negen uren, beginnen met het afnemen der examina's, met uitzondering der Schoolhouderessen, die zich tot dat einde op Donderdag den 30sten, 's morgens om negen uren, aldaar behooren aan te melden.

Alleenlijk diegenen kunnen worden toegelaten, die zich ten minste acht dagen te voren, bij den Schoolopziener van het District hebben aangemeld, met overlegging van geboorteakten en voldoende bewijzen van zedelijk gedrag en inwoning, gedurende het geheele laatste jaar, te rekenen van den dag van het af te leggen examen, zonder welke zij niet mogen worden toegelaten.

De Commissie oordeelt het niet ondienstig aan alle belanghebbenden kenbaar te maken; dat de Minister van Binnenlandsche Zaken, namens Zijne Majesteit den Koning, heeft verklaard, dat ingeval iemand wenscht zich te doen examineren, zich daartoe moet vervoegen in de Provincie, waar hij werkelijk woont, en wanneer deze tijd van inwoning minder dan één jaar is, behoort hij dispensatie aan den Koning te verzoeken.

Sleeuwijk, den 12. Junij 1857.

[illegible] VERSCHOOR.

Ons is verzocht van het volgende openbare melding te maken:

» De ondergeteekende, huisvrouw van den Schoorsteenveger *Gubbi*, oud 58 jaren, wonende in de Molenstraat te *Breda*, verklaart dat zij nu 32 jaren het gebruik van haar regter oog heeft moeten missen; en het weldadig licht geen invloed er meer op had, terwijl haar linker oog ook zeer lijdend was en zij derhalve met volslagen blindheid werd bedreigd; maar, dank hebbe de talentvolle en menschlievende behandeling van den kundigen Oogarts den Ridder *Christiaan*, thans is zij weder in het volle genot van haar gezigtsvermogen, waartoe eene gewigtige maar gansch onpijnlijke operatie door gemelden heer gratis en met alle liefderijke zorg op haar verrigt is geworden, en waartoe slechts eenige dagen noodig waren om haar geheel te genezen.

Breda, *den* 30 *Junij* 1857.

C. GUBBI.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 6 Julij.

TARWE zonder handel.

ROGGE slap: 120 ℔ Pruissische *f* 233 en in publieke veiling 24 last O. Zweedsche 121, 122 ℔ *f* 210, 36 last O. Deensche 119, 120 ℔ *f* 207, 211, 26 last dito 121 ℔ *f* 211.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT *f* 5 lager: 119, 124 ℔ Amersf. *f* 290, 308; 113 ℔ Holsteinsche *f* 250.

KOOLZAAD traag, op 9 vaten Olie, te leveren in Sept. 86½ P. vl.

LIJNZAAD een doen: 105 ℔ Riga *f* 370.

RAAPOLIE onveranderd; op 6/w. *f* 52½, vlieg. *f* 51½; 1 Sept. en Oct. *f* 49¾ à 50; 1 Nov. en Dec. *f* 49¾ à ⅞; 1 Mei *f* 49⅜.

LIJNOLIE traag, op 6/w. *f* 46¼, vlieg. *f* 45; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44½ à ¾.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 51¼; vlieg. *f* 50.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 95 à *f* 100.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* 11 à *f* 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 7 JULIJ 1857.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	11,30	tot *f*	11,50.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	6,95	» »	6,95.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter	» »	0,84	» »	0,86.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	1,90	» »	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	3,00
Het 1000 Roof Hout			»	2,50
De kar Spaanders			»	4,10.
De » Struiken			»	4,50
De 100 Mutsaard			»	5,00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (*7 Julij*) waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 63½, 11/16, ½; 3 pCt. 76⅞, 15/16; 4 pCt. 96⅛, ¼; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 91⅛; Handelm. 158½, 159; Belgie 2½ pCt. 53⅛; Rusland 5 pCt. 105½; dito 1828—29 103¾; 4 pCt. 1840 88⅛, ¼; Id. bij Stieglitz 88, ⅛; 5 pCt. 1855 99¾, ⅞; Eng. 4½ pCt. 96¾; Spanje 1¼ pCt. 25½, 9/16, ½; 3 pCt. Buitenl. 43; 3 pCt. Binnenl. 38, ⅛; Portugezen te Londen 3 pCt. 46⅛, ¼; Oostenr. Metall. 5 pCt. 76 13/16; Zilver Nat. 5 pCt. 78⅜, ½; Zilver 5 pCt. 1849—54 88, ⅝, 88; 2½ pCt. 39¾, ⅞.

Advertentiën.

, De voorloopige rangregeling in het Faillissement van MACHIEL DE HOON, Winkelier en Koperslager te *Breda*, is op last van den Edel Achtb. Heer Regter Commissaris in dat Faillissement ter Griffie der Arrondissements-Regtbank alhier gedeponeerd; en zal gedurende *veertien dagen*, ter inzage van ieder belanghebbende liggen.

BREDA, 8 Julij 1857.

De Curator,
H. MAARSCHALK.

ANTWERPEN-ROTTERDAM-BREDA.
SPOORWEGEN.

JULIJ 1857.

PLEIZIER-REIS

IEDEREN ZONDAG.

Breda en Antwerpen.

Vertrek van *Breda* naar *Antwerpen* 6 u. 30 m. 's morgens.
Terug van *Antwerpen* naar *Breda* 8 u. 25 m. 's avonds.

Coupons heen en weer, geldig voor dezelfden dag, tegen den prijs van het enkel biljet.

GROOTE PRIJSVERMINDERING.

Van *Breda* naar *Antwerpen* en terug.
1ste Klasse fl. 2,88⁵; — 2de Klasse fl. 2,29⁵; —
3de Klasse fl. 1,44⁵.

De eerste trein van *Breda* naar *Antwerpen* is in correspondentie met *Brussel* (aankomst te *Brussel* 11 u. 30 m.).

Het vertrek van 8 u. 25 m. van *Antwerpen* naar *Breda*, is in correspondentie met den trein van 4 u. uit *Brussel*.

De Nederlandsche reizigers zijn niet gehouden van paspoorten voorzien te zijn. Het is slechts noodig dat zij dit door een of ander stuk bewijzen.

, In de Slijterij van A. VAN DIJCK, Ginnekenstraat te *Breda*, zijn tot zeer civiele prijzen te bekomen: alle soorten van dubbele fijne Fransche, Rijnsche en enkele LIKEUREN, RHUM, COGNAC, PUNCH, exquise BRANDEWIJN, MADERA, Roode en Witte WIJNEN, fijne GENUA-OLIE, enz.

NB. Met elf Flesschen of 10 Kan geniet men aanmerkelijk rabat.

Men is van meening, ingevolge bekomen magtiging der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *J. W. VAN DEN BERGH*, in het openbaar, in het *Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat te 's Gravenhage, op Woensdag, den 12 Augustus 1857, des voormiddags ten 11 ure te veilen, en op Woensdag, den 19, daaraanvolgende, insgelijks des voormiddags ten 11 ure, te verkoopen:

Gemeente *Voorhout*.

N°. 1. De kapitale BOUWMANSWONING, genaamd *OOSTHOUT*, bestaande uit hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZINGE, gemerkt n°. 64, ZOMERHUIS, KARNSCHUUR, STALLINGEN, voor 26 Koebeesten en 4 Paarden, WAGENSCHUREN met VARKENSHOKKEN, DORSCHVLOER, een zes roeden HOOIBARG, verdere GETIMMERTEN, ERF, WERF, TUIN en BOOMGAARD, BEPOTING en BEPLANTING, mitsgaders onderscheidene perceelen uitmuntend en weltoegemaakte WEI- of HOOI- en TEELLAND, BOSCHHAKHOUT en WEG, met opgaand geboomte beplant, alles ter zamen groot 64 bunders, 2 roeden, 47 ellen, staande en gelegen annex elkander, in den Luizenmarkt-polder, aan den Voorhouter weg, nabij het dorp in de gemeente Voorhout, arrondissement Leiden, bij het kadaster bekend in sectie B, n°s. 245, 246, 249*bis*, 250, 253 tot en met 258, 262, 263, 264, 270, 274, 276, 277, 305 tot en met 310, 350, 351, 353, 354, 356 tot en met 361, 402 tot en met 405, 407 tot en met 410, 412, 424, 425, 1025 tot en met 1049, zijnde belend aan de eigendommen van Mejufvrouw *C. H. Jochems*, de R.-K. gemeente van Sassenheim, nu wijlen Vrouwe *A. W.* gravinne *van Bijlandt*, geboren *Twent*, *Dammes van Rijn*, *Willem van Leeuwen*, de R.-K. gemeente van Voorhout, *Willem de Wildt*, Mevrouw de Weduwe *Rente Linzen*, geboren *Voombergh*, den heer *J. Leembruggen* en den heer Mr. *E. van Olden*.

Het voorschreven onroerend goed, zal worden geveild in 13 perceelen, welke bij de gunning eerst afzonderlijk en daarna in combinatiën, ten verkoop zullen worden voorgesteld.

Gemeente *Steenbergen*.

N°. 2. Vijf perceelen extra best BOUWLAND en UITWEG, te zamen groot 11 bunders, 50 roeden, 90 ellen, genaamd *HET KERKEGORS*, alle gelegen annex elkander in den polder het Kruisland, onder de gemeente Steenbergen, arrondissement Breda, kadaster sectie N, n°s. 94 tot en met 99, belend aan de eigendommen van de heeren *C. L. A. Cuijpers* en *C. A.* en *G. de Wit*.

De voorschreven onroerende goederen zijn alle bij geaffiche erde biljetten breeder omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen, ten kantore van voornoemden Notaris *van den Bergh*, alwaar in tijds de bewijzen van eigendom en de verkoopsvoorwaarden, mitsgaders de uittreksels der kadastrale kaarten en leggers, ter inzage zullen liggen.

TIEN DRUPPELS van K. WILLERS KRUIDEN-OLIE iederen morgen op het hoofd gewreven, bij eene wassching met laauw water en reiniging met eenen goeden schuijer, twee maal 's weeks, bevorderen den groei van het Haar ongemeen en maken het krachtig, vol, glanzend en golvend. Niet alleen zij die geen Haar meer hebben, maar ook die vreezen het te zullen verliezen (gewoonlijke Begin [illegible]), kunnen deze KRUIDEN-OLIE met vrucht gebruiken; zij bekleedt zekerlijk de eerste plaats onder al de Haarmiddelen die bekend zijn.

Wij hebben attesten van den deftigen burgerstand, van den militairen stand, van de regterlijke magt en van den oud-Hollandschen adel, die de waarheid van het bovenstaande bevestigen. Daarbij zijn voorbeelden, dat personen, die 20 jaren een kaal hoofd hadden, door het voorschriftmatig gebruik dezer Olie een sterk Hoofdhaar terug bekomen hebben.

f 1.50 is de prijs van het Flesschje.

Amsterdam, Verkoophuis. | Helmond, A. H. Martini.
's Hertogenbosch, F. L. Welsch.

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.